

เรื่อง ท้องถิ่นไทยกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

เป็นที่ทราบกันดีว่าในปี ๒๕๕๘ นี้ ประเทศไทยกำลังจะก้าวเข้าสู่เวทีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ซึ่งหลายคนก็มีความกังวลว่าเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแล้ว ประเทศไทยเราจะเป็นอย่างไร จะมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนหรือไม่ เพียงใด ดังนั้น บทความนี้จึงขอนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมาเพื่อให้ท่านผู้อ่านได้รับทราบเป็นข้อมูลเบื้องต้น เพื่อจะได้เตรียมความพร้อมรับกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในระดับพื้นที่และอยู่ใกล้ชิดกับประชาชน ซึ่งจะต้องเตรียมความพร้อมรับกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนี้อย่างเร่งด่วนเช่นเดียวกัน

ก่อนที่จะไปกล่าวถึงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะขอกล่าวถึงประชาคมอาเซียนอันเป็นที่มาของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนก่อน ซึ่งประชาคมอาเซียนนั้นมีทั้งหมด ๓ เสาหลัก คือ ประชาคมความมั่นคงอาเซียน , ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน , ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน เริ่มก่อตั้งมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีสมาชิกทั้งหมด ๑๐ ประเทศ คือ ไทย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย บรูไน ฟิลิปปินส์ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม (เดิมมี ๖ ประเทศ คือ ไทย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย บรูไน และฟิลิปปินส์ ต่อมาเพิ่มอีก ๔ ประเทศที่เรียกกันว่า CLMV คือ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม) มีประชากรรวมกันประมาณ ๕๘๐ ล้านคน ในอนาคตอาจขยายเพิ่มอีก ๖ ประเทศ โดยจะขยายเพิ่ม ๓ ประเทศแรกก่อน คือ จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ต่อไปก็จะขยายเพิ่มอีก ๓ ประเทศ คือ อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ เมื่อรวมกันก็จะเป็นอาเซียนบวกหก จะมีประชากรรวมกันทั้งหมดประมาณ ๓,๐๐๐ ล้านคน หรือประชากรครึ่งโลกนั่นเอง ซึ่งจะทำให้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความเข้มแข็งและมีอำนาจต่อรองทางการค้าการลงทุนกับประเทศมหาอำนาจได้เป็นอย่างดี

ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘ ประเทศไทยจะเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC = Asean Economic Community) กล่าวคือ จะมีการเปิดเสรีทางการค้า การลงทุน การบริการ และแรงงานฝีมือ จะมีการกำหนดอัตราภาษีนำเข้าเป็น ๐ % สำหรับการถือหุ้นในนิติบุคคลต่างๆ ชาวต่างชาติที่เป็นชาติสมาชิกสามารถถือหุ้นได้ ๗๐ % แตกต่างจากปัจจุบันซึ่งถือหุ้นได้เพียงแค่ ๔๙ % ในส่วนของภาษีภายในประเทศให้เป็นไปตามที่แต่ละประเทศกำหนด เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่มหรือภาษีเงินได้ประเภทต่างๆ เป็นต้น

ปัญหาที่สำคัญที่สุดของประเทศไทยต่อประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนก็คือภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษและภาษาจีน ซึ่งจะเป็นภาษากลางที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศสมาชิก ซึ่งทุกภาคส่วนต้องเร่งแก้ไขปัญหอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อาจจะต้องได้ติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติ ในการปฏิบัติราชการ กรณีชาวต่างชาติได้มาติดต่อขออนุมัติ ขออนุญาต ในการดำเนินธุรกิจการค้า การลงทุนต่างๆ หากการติดต่อสื่อสารมีข้อขัดข้องหรือไม่มีประสิทธิภาพก็อาจทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานได้ ดังนั้น ปัญหาเรื่องภาษานี้จึงเป็นปัญหาหลักและสำคัญของคนไทยที่จะต้องเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหอย่างเร่งด่วนเพื่อให้ทันต่อ

- ๒ -

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้นี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งผู้บริหาร สมาชิกสภา ข้าราชการและพนักงาน ทุกคน จะต้องมีความตื่นตัวและเตรียมความพร้อมในเรื่องภาษาเป็นอย่างมาก เพราะประเทศไทยมีจุดอ่อนเรื่องภาษามาเป็นเวลานาน ประเทศที่เป็นสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนส่วนใหญ่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารได้ดีอยู่แล้ว แต่สำหรับประเทศไทยไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการมาก่อน จึงทำให้เกิดปัญหาด้านภาษาตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่อย่างไรก็ตามปัญหานี้สามารถแก้ไขได้ หากทุกคนทุกภาคส่วนได้หันมาให้ความสนใจและเร่งรัดศึกษาเล่าเรียนในเรื่องภาษาอย่างจริงจัง ก็จะทำให้ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้อย่างมั่นใจ ทำให้การติดต่อสื่อสารมีประสิทธิภาพ และจะนำมาซึ่งความสามารถในการรับมือกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้เป็นอย่างดี

ผลของการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะเกิดขึ้นในรูปแบบ ดังต่อไปนี้

๑. อาเซียนจะเป็นตลาดร่วมอย่างสมบูรณ์และมีฐานการผลิตสินค้าร่วมกัน
๒. อาเซียนจะเป็นภูมิภาคที่มีความสามารถในการแข่งขันสูง
๓. อาเซียนจะเป็นภูมิภาคที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน
๔. อาเซียนจะเป็นภูมิภาคที่มีการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

ประชาชนชาวไทยทุกคนจะได้รับผลกระทบจากประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไม่มากก็น้อย เนื่องจากการจะมีการเปิดเสรีทางด้านการค้า การลงทุน การบริการ และแรงงานมีฝีมือ จะทำให้มีความเคลื่อนไหวทางการค้า การลงทุน การบริการ และการเคลื่อนย้ายแรงงานกันอย่างมากมาย เรียกได้ว่า เป็นความเปลี่ยนแปลงที่ไม่เคยเกิดขึ้นในประวัติศาสตร์ชาติไทยเลยทีเดียวน ในชุมชนไม่ว่าจะเป็นชุมชนเมืองหรือชุมชนชนบทอาจมีชาวต่างชาติเข้ามาตั้งร้านขายสินค้าแข่งขันกับคนไทย หรืออาจมีสินค้าจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศเป็นจำนวนมาก หรืออาจมีชาวต่างชาติเข้ามาตั้งโรงเรียน โรงพยาบาล หรือสถานบริการต่างๆ เพื่อแข่งขันกับกิจการของคนไทย เหล่านี้ล้วนมีผลกระทบกับคนไทยทั้งสิ้นและไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ จึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมรับมือ ในขณะที่เดียวกันคนไทยก็อาจจะมีโอกาสไปดำเนินธุรกิจหรือทำงานในต่างประเทศในกลุ่มประเทศที่สมาชิกของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้เช่นกัน เรียกได้ว่ามีทั้งรุกและรับในเวลาเดียวกัน ดังนั้นนอกจากจะเตรียมความพร้อมที่มีลักษณะเป็นการตั้งรับแล้ว ยังต้องมีแนวคิดที่จะต้องปฏิบัติการในลักษณะเชิงรุกด้วย เขาเข้ามาทำธุรกิจการงานที่ประเทศเราได้ เราก็สามารถเข้าไปทำธุรกิจการงานที่ประเทศเขาได้เหมือนกัน ทั้งนี้เพื่อให้คนไทยและประเทศไทยได้รับประโยชน์จากประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมากที่สุด แต่อย่างไรก็ตาม ในดีย่อมมีเสีย ในเสียย่อมมีดี ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไม่ใช่แค่จะให้ประโยชน์แต่เพียงอย่างเดียว แต่ในทางกลับกันอาจส่งผลกระทบต่อคนบางคนหรือบางอาชีพได้เช่นเดียวกัน ฉะนั้น ใครจะได้รับผลประโยชน์หรือใครจะได้รับผลกระทบย่อมอยู่ที่การเตรียมความพร้อมรับมือไว้ให้ดี ซึ่งหากพบว่าใครจะได้รับผลกระทบก็ต้องรีบไหวตัวให้ทันแล้วปรับเปลี่ยนกลยุทธ์หรือวิธีการดำเนินการ เพื่อให้การดำเนินชีวิตหรือดำเนินธุรกิจการงานเป็นไปด้วยดีและ

/ประสบความสำเร็จ...

ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางเอาไว้ สำหรับสกุลเงินที่จะใช้ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น เบื้องต้นขณะนี้ยังไม่ได้มีการกำหนดให้ชาติสมาชิกใช้เงินสกุลเดียวกัน เพราะได้เห็นตัวอย่างจากวิกฤตการณ์ยูโรโซนแล้วว่าการให้ชาติสมาชิกใช้เงินสกุลเดียวกันอาจก่อให้เกิดปัญหาเช่นเดียวกันกับยูโรโซนได้ บรรดาชาติสมาชิกจึงตกลงกันให้ใช้เงินสกุลของแต่ละประเทศต่อไป

ภาครัฐไทยต้องปรับตัว ดังนี้

๑. รับรู้และสร้างความเข้าใจข้อมูลของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
๒. วิเคราะห์ผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ
๓. กำหนดยุทธศาสตร์รองรับการเปลี่ยนแปลง
๔. สร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชน

การจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๖ ด้าน ที่กลุ่มประเทศประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนสามารถเข้ามาดำเนินการได้ภายใต้กรอบกติกา คือ

๑. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
๒. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต
๓. ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม
๔. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี
๖. ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรพัฒนาบริการสาธารณะดังต่อไปนี้ เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

๑. การจัดการศึกษา
๒. การบำบัดน้ำเสีย
๓. การกำจัดขยะ
๔. การขนส่ง
๕. การท่องเที่ยว
๖. การรักษาพยาบาล

สินค้าไทยที่แข่งขันได้ในอาเซียน

๑. ยาง
๒. สิ่งทอ
๓. ยานยนต์และชิ้นส่วน
๔. ผลิตภัณฑ์ไม้
๕. อาหารแปรรูป
๖. เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
๗. อัญมณีและเครื่องประดับ
๘. เคมีภัณฑ์
๙. พลาสติก
๑๐. เหล็ก
๑๑. อาหารแช่แข็ง

สินค้าไทยที่เสียเปรียบในการแข่งขันในอาเซียน

๑. ปาล์มน้ำมัน (มาเลเซียดีที่สุด)
๒. ถั่วเหลือง (กัมพูชาดีที่สุด)
๓. ข้าว (เวียดนามดีที่สุด แต่ในอนาคตพม่าจะดีที่สุดในโลก)
๔. กาแฟ (อินโดนีเซียดีที่สุด)
๕. ชา (ลาวและเวียดนามดีที่สุด)
๖. น้ำมันมะพร้าว (ฟิลิปปินส์ดีที่สุด)

ประเทศไทยต้องพัฒนาคุณภาพของสินค้าให้ดีมากยิ่งขึ้นจึงจะแข่งขันได้ และปัญหาที่สำคัญสำหรับสินค้าก็คือจะมีสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐานและไม่ปลอดภัยเข้ามาในประเทศเป็นจำนวนมาก ภาครัฐจึงต้องหามาตรการรองรับ เพื่อสกัดกั้นมิให้สินค้าเหล่านั้นเข้ามาภายในประเทศได้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องพิจารณาบทวนระเบียบกฎหมายที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ และพิจารณาแก้ไขเพื่อรองรับกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยเฉพาะข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ ที่ได้ออกใช้บังคับไปแล้ว หรือที่กำลังจะออกใช้บังคับ จะต้องพิจารณาถึงสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นเมื่อประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่ประชาคม

/เศรษฐกรกิจอาเซียน...

เศรษฐกิจอาเซียนแล้ว ที่จะกำหนดระเบียบกฎหมายในแต่ละด้านออกมาในลักษณะอย่างไร เพื่อให้สามารถใช้บังคับได้สอดคล้องกับสถานการณ์ของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งแน่นอนว่าจะมีการเคลื่อนย้ายคนและแรงงานเป็นจำนวนมาก โดยกลุ่มประเทศสมาชิกจะกำหนดกติกาให้ประชาชนในชาติสมาชิกถือบัตรประจำตัวประชาชนเพียงใบเดียวสามารถ เข้า - ออก ในกลุ่มประเทศสมาชิกได้อย่างสะดวกด้วย ดังนั้น ภารกิจนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีบทบาทเป็นอย่างมากในการที่จะช่วยเหลือดูแลวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ให้ได้รับผลประโยชน์มากที่สุดและให้ได้รับผลกระทบน้อยที่สุดจากประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อันจะนำมาสู่ความผาสุกของประชาชนในชาติและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศโดยรวมอย่างยั่งยืนต่อไป.